

RF

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 42.448/4
DU 12 MARS 2007

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 7 mars 2007, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique", a donné l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation, telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis, est la suivante :

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat er op het terrein onduidelijkheid heerst of de politie bij ongeval ambtshalve voor de verplaatsing van het voertuig en de lading kan zorgen, zonder beroep te hoeven doen op de bestuurder of eigenaar. Zolang hier geen duidelijkheid over bestaat, blijft het risico dat in ongevalsituatie met zware verkeersbelemmering de politie enkel beroep zal doen op de bestuurder of de eigenaar om het voertuig en de lading te verwijderen, met zeer lange files met zware economische kost tot gevolg. De voorgestelde wijziging van de wegcode moet zo vlug mogelijk toegepast worden en ter kennis worden gebracht van alle betrokken diensten en sectoren."

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Préambule

1. Le préambule doit être complété par un nouvel alinéa 1er, visant la norme procurant un fondement légal au projet.

Il s'agit de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, notamment l'article 1er, alinéa 1er.

.../...

2. À l'alinéa 3 (devenant l'alinéa 4), du préambule, la date à laquelle l'avis de l'inspecteur des finances a été donné, doit être corrigée.

Dispositif

Article 2

1. L'article 2, alinéa 2, du projet, vise à compléter l'article 51 de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 par un nouvel article 51.4.

Il convient cependant de relever que l'arrêté royal du 7 janvier 2007 relatif à la veste de sécurité rétro réfléchissante, entré en vigueur le 1er février 2007, vient déjà d'insérer un nouvel article 51.4 dans l'arrêté royal du 1er décembre 1975 précité.

Les difficultés qu'éprouve l'auteur du projet à suivre le rythme des modifications qu'il apporte à la réglementation en matière de circulation routière doivent l'inciter à s'interroger sur les problèmes auxquels le nombre et la fréquence de ces changements exposent les usagers de la route, destinataires de ces normes, et sur l'insécurité, notamment juridique, qui pourrait en résulter.

À cet égard, il peut être relevé que l'arrêté royal du 1er décembre 1975 a connu, au cours des douze derniers mois, onze arrêtés modificatifs successifs ⁽¹⁾, auxquels il convient d'ajouter quatre autres projets soumis durant cette période à l'avis de la section de législation ⁽²⁾, et dont la procédure d'adoption n'a pas encore abouti à leur publication au Moniteur belge.

L'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire a, quant à lui, connu sur cette même période sept arrêtés modificatifs, auxquels il convient d'ajouter deux autres projets soumis à l'avis de la section de législation.

⁽¹⁾ Il s'agit des arrêtés royaux des 9 mai, 20 juin, 10 juillet, 22 août, 1er septembre, 21 décembre et 28 décembre 2006, ainsi que des arrêtés royaux des 7 janvier, 9 janvier, 29 janvier et 13 février 2007. Cette liste ne tient pas compte des textes publiés au Moniteur belge après le 7 mars 2007.

⁽²⁾ Sous les numéros de rôle 41.234/4, 42.014/4, 42.207/4 et 42.210/4.

2. L'article 51.4, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 précité, dispose :

"Le déplacement s'effectue aux risques et frais du conducteur et des personnes civilement responsables."

Dans la mesure où l'alinéa 2 en projet de la même disposition prévoit que le déplacement du véhicule et de son chargement est effectué d'office à la demande de l'agent qualifié sur les routes pour automobiles et les autoroutes, la section de législation du Conseil d'État n'aperçoit pas sur quelle disposition légale expresse peut se fonder l'auteur du projet pour imposer de la sorte aux conducteurs et propriétaires des véhicules concernés, une obligation aussi générale que celle prévue à l'alinéa 3.

Article 5

À l'article 5 du projet, l'expression "Notre Ministre de la Mobilité" doit être remplacée par "Notre Ministre qui a la circulation routière dans ses attributions".

La chambre était composée de

Messieurs	Ph. HANSE,	président de chambre,
	P. LIÉNARDY,	conseillers d'État,
	J. JAUMOTTE,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

C. GIGOT

Ph. HANSE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.448/4
VAN 7 MAART 2007

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 7 maart 2007 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg", heeft het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus :

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat er op het terrein onduidelijkheid heerst of de politie bij ongeval ambtshalve voor de verplaatsing van het voertuig en de lading kan zorgen, zonder beroep te hoeven doen op de bestuurder of eigenaar. Zolang hier geen duidelijkheid over bestaat, blijft het risico dat in ongevalsituatie met zware verkeersbelemmering de politie enkel beroep zal doen op de bestuurder of de eigenaar om het voertuig en de lading te verwijderen, met zeer lange files met zware economische kost tot gevolg. De voorgestelde wijziging van de wegcode moet zo vlug mogelijk toegepast worden en ter kennis worden gebracht van alle betrokken diensten en sectoren."

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Aanhef

1. De aanhef moet worden aangevuld met een nieuw eerste lid, waarin wordt verwezen naar de rechtsregel die een wettelijke grondslag aan het ontwerp verleent.

.../...

Het gaat om de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, inzonderheid om artikel 1, eerste lid, ervan.

In het derde lid van de aanhef (dat het vierde lid wordt) moet de datum waarop het advies van de inspecteur van financiën is gegeven, worden verbeterd.

Dispositief

Artikel 2

1. Artikel 2, tweede lid, van het ontwerp heeft tot doel artikel 51 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 aan te vullen met een nieuw artikel 51.4.

Er valt evenwel op te merken dat bij het koninklijk besluit van 7 januari 2007 betreffende de retro-reflecterende veiligheidsvest, dat in werking is getreden op 1 februari 2007, al een nieuw artikel 51.4 in het koninklijk besluit van 1 december 1975 is ingevoegd.

De moeilijkheden die de steller van het ontwerp ondervindt om het tempo van zijn wijzigingen in de verkeersregelgeving bij te houden, moeten hem ertoe aanzetten zich te beraden over de problemen die de weggebruikers, voor wie die normen bestemd zijn, door die talrijke en snel opeenvolgende wijzigingen hebben en over de onzekerheid, in het bijzonder de rechtsonzekerheid, die daardoor kan ontstaan.

In dat verband kan worden opgemerkt dat het koninklijk besluit van 1 december 1975 in de loop van de jongste twaalf maanden onderwerp is geweest van elf achtereenvolgende wijzigingsbesluiten ⁽¹⁾, waarbij nog vier andere ontwerpen moeten worden geteld die tijdens dezelfde periode om advies aan de afdeling wetgeving zijn

⁽¹⁾ Het gaat om de koninklijke besluiten van 9 mei, 20 juni, 10 juli, 22 augustus, 1 september, 21 december en 28 december 2006, alsook de koninklijke besluiten van 7 januari, 9 januari, 29 januari en 13 februari 2007. De teksten die na 7 maart 2007 in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt, zijn daar nog niet bijgeteld.

voorgelegd ⁽²⁾, maar waarvan de totstandkomingsprocedure nog niet is uitgemond in bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs heeft tijdens diezelfde periode aanleiding gegeven tot zeven wijzigingsbesluiten, waarbij nog twee andere ontwerpen moeten worden geteld die ter advies aan de afdeling wetgeving zijn voorgelegd.

2. Het ontworpen artikel 51.4, derde lid, van het voormelde koninklijk besluit van 1 december 1975 bepaalt :

"De verplaatsing gebeurt op risico en kosten van de bestuurder en de burgerlijk aansprakelijke personen."

Aangezien in het ontworpen tweede lid van die bepaling staat dat op autowegen en autosnelwegen de verplaatsing van het voertuig en de lading ambtshalve geschiedt op verzoek van de bevoegde persoon, is het de afdeling wetgeving van de Raad van State niet duidelijk op basis van welke uitdrukkelijke wetsbepaling de steller van het ontwerp aldus een zo algemene verplichting als die vermeld in het derde lid kan opleggen aan de bestuurders en eigenaars van de betrokken voertuigen.

Artikel 5

In artikel 5 van het ontwerp moeten de woorden "De Minister van Mobiliteit" vervangen worden door de woorden "Onze minister bevoegd voor het wegverkeer".

⁽²⁾ Onder de rolnummers 41.234/4, 42.014/4, 42.207/4 en 42.210/4.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Ph. HANSE,	kamervoorzitter,
	P. LIÉNARDY,	staatsraden,
	J. JAUMOTTE,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

C. GIGOT

Ph. HANSE